

מהי היסטוריה דיאלוגית?

כרטיס מידע למורים + שאלות

החטא הקדמון. מהי התפיסה האפיסטמולוגית (תפיסה על הידע) של המורים ביחס להיסטוריה? לרוב הם מקבלים את הגרסה של ספר הלימוד האומרת שהיסטוריה היא אוסף או שרשרת אירועים שהתרחשו בעבר. לפעמים הם מוסיפים שמדובר ב"סיפור" האירועים המאורגנים בצורה כרונולוגית. תפיסה כזאת עומדת בתשתית לימודי היסטוריה בבית הספר. **למה מדובר בחטא?**

הבעיה. "בדרך כלל מתמקד שיעור ההיסטוריה במערכת מוגדר של טקסטים קנוניים, אירועים, אישים, תאריכים ומקומות, הנתפסים ומוצגים כרכיביו של סיפור שאין לגביו סימני שאלה. התלמיד נתפס ככלי ריק שיש למלא אותו במידע היסטורי. בהתאם לכך כמות המידע חשובה מן הלמידה, והתלמיד נבחן ומוערך על פי יכולתו לשנן את המידע ולהפגין את בקיאותו בו. חלק ממורי ההיסטוריה אינם נותנים את הדעת על הקשר הפעיל ההכרחי בין ידע היסטורי, הבנה היסטורית והקניית משמעות להיסטוריה. אותם מורים מבצעים את תפקידם על בסיס הרגלים שהוטמעו בתהליך הכשרתם כמורים ובהמשך בזמן קליטתם בבתי הספר." **מדוע מלמדים המורים בצורה כזאת, גם לא לבחינת בגרות?**

היסטוריה דיאלוגית ההיסטוריה אינה נמצאת אי-שם מנותקת מן ההווה שלנו. עשיית היסטוריה, לימוד היסטוריה, חשיבה היסטורית הם מעשים אינטראקטיביים שבהם אנחנו (ההיסטוריון, המורה, התלמיד) מפעילים את עצמנו כדי **למתוח גשרים** בין העבר ההיסטורי לבין הווייתנו בהווה. פעילות החקירה היא בעיקרה פעילות דיאלוגית ערנית בניסיון לחדור מבעד שכבות הזמן והריחוק ולהבין את מה שהיה בעבר לאור הידע והניסיון שלנו בהווה.

שאלה

מה דעתכם על הגישה הזאת? האם זה אפשרי?

המקור

יוגב, א' (2013). עולם ישן מופלא: הפדגוגיה הקונסטרוקטיביסטית כדרך התמודדות עם משבר הוראת ההיסטוריה. בתוך צ' ליבמן (עורכת), **ללמוד, להבין, לדעת: מסע בנתיבי ההוראה הקונסטרוקטיביסטית**. (380-408) תל-אביב: הוצאת הקיבוץ המאוחד ומכון מופ"ת.